

Tartu Ülikooli kaitism.
Seminar.

Tartu, Gildi 8-2 kord.

112 821

ENSV TEATAJA

1. novembril

Nr. 37

1940

I.

- Art. 432. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise kohta.
433. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus suurte majade natsionaliseerimise kohta.
434. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Põllumajandussaaduste Kokkukomitee Teravilja Osakonna laenude eest tagatise andmise kohta.
435. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi riigivapi kaju kinnitamise kohta. — Riigivapp.

II.

436. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus hotell „Vasa“ eraldamise kohta natsionaliseeritud kaubamaja H. D. Schmidt'i varade koosseisust ja Töö Rahvakomissariaadi valdusse andmise kohta.
437. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus puhkepäeva üleviimise kohta käesoleval aastal pühapäevalt 10. novembril laupäevale 9. novembril 1940.
438. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 66 töötasude maksmise kohta käitistes.
439. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 72 soodustatud tollimäärade järgi kaupade tollimist võimaldavate tunnistuste väljaandmise korra kohta.
440. Suhkrumüügi normide ja suhkruhinna määruse muutmise määrus.
441. Kaubanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 9.
442. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja juhend.

III.

443. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 150 direktorite ja direktori kohustäitja nimetamise kohta.

I.

432. Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi

seadlus

pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise kohta.

1. Väärisesemed, mis on panditud või deponeeritud pandimajades ja kohtuasutistes, loetakse natsionaliseerituks, välja arvatud esemed, mis tähendatud p. 2.

2. Pantijaile ja deponeerijaile antakse välja väärismetallidest ja -kividest esemeid, turuhinna väärtuses kuni 240 krooni ühelt esemelt, kusjuures ühele isikule väljaantavate esemete koguväärtus ei või ületada 800 krooni.

3. P. 1 ettenähtud esemed lähevad tasuta üle riigi omandiks ja arvatakse riiklikku kullafondi.

4. Pandimajades ja kohtuasutistes panditud või deponeeritud väärisesemete natsionaliseerimise läbiviimise korra määrab kindlaks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

Tallinn, 31. oktoobril 1940.

433. Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi

seadlus

suurte majade natsionaliseerimise kohta.

1. Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni (Põhiseaduse) § 6 natsionaliseerida linnades ja teistes asulates asuvad suured majad.

2. Natsionaliseerimisele kuuluvad majad, mille kasuliku põrandapinna suurus ületab: Tallinnas, Tartus, Narvas ja Pärnus — 220 m² ning teistes linnades ja asulates — 170 m², ühes nende juurde kuuluvate ehitistega.

3. Olenemata põrandapinna suurusest kuuluvad natsionaliseerimisele ühes nende juurde kuuluvate ehitistega:

- a) majad, mis kuuluvad mitmesugustele likvideeritud ühiskondlik-politilistele organisatsioonidele;
- b) majad, millede omanikud on põgenenud välismaale;
- c) majad, mis omavad ühiskondlik-ajaloolist või kunstilist väärtust;
- d) majad, kus asuvad riigiasutised.

4. Teha Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ülesandeks kinnitada vastavalt käesoleva seadluse p. 2 ja 3 natsionaliseerimisele kuuluvate majade nimestik, samuti määrata majade natsionaliseerimise ja nende keskasutistele ning kohalikkudele nõukogudele üleandmise kord ja tähtajad.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

Tallinn, 31. oktoobril 1940.

434. Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi

seadlus

Põllumajandussaaduste Kokkuostu Komitee Teravilja Osakonna laenude eest tagatise andmise kohta.

I.

§ 1. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogul on õigus anda riigi tagatist Põllumajandussaaduste Kokkuostu Komitee Teravilja Osakonna laenudest tulenevate kohustuste korraliku täitmise eest, kusjuures antud tagatiste seis ei või ületada 18 miljonit krooni.

II.

Käesoleva seadluse jõustumisega kaotab kehtivuse Põllumajandussaaduste Kokkuostu Komitee Teravilja Osakonna laenude eest tagatise andmise seadlus (ENSV Teataja 1940, 9, 97).

III.

Käesolev seadlus jõustub avaldamisega.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

Tallinn, 31. oktoobril 1940.

**435. Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi
s e a d l u s**

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi riigivapi kuju kinnitamise kohta.

1. Kooskõlas Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Põhiseaduse § 116 kinnitada Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi riigivapp käesolevale seadlusele lisandatud kujul.

2. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule teha ülesandeks määrata kindlaks riigivapi kuju tarvitamise kord.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

Tallinn, 21. oktoobril 1940.

II.

**436. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
o t s u s**

hotell „Vasa“ eraldamise kohta natsionaliseeritud kaubamaja H. D. Schmidt'i varade koosseisust ja Töö Rahvakomissariaadi valdusse andmise kohta.

Eraldada natsionaliseeritud kaubamaja H. D. Schmidt'i varade koosseisust Pärnus, Eha tän. nr. 2 asuv hotell „Vasa“ ühes maa-ala ja vallasvaraga, õiguste ning kohustustega ja anda see Töö Rahvakomissariaadi valdusse töötava rahva puhkekodu loomiseks.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 29. oktoobril 1940.

**437. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
m ä ä r u s**

puhkepäeva üleviimise kohta käesoleval aastal pühapäevalt 10. novembrilt laupäevale 9. novembril 1940.

Laupäev 9. november kuulutatakse käesoleval aastal puhkepäevaks. Pühapäev 10. november kuulutatakse käesoleval aastal tööpäevaks.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 29. oktoobril 1940.

438. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 66.

29. oktoobril 1940.

Töötasude maksmise kohta käitistes.

1. Teen kõigile käitiste direktoritele ja komissaridele ülesandeks maksta käitises töötajaile töötasu kaks korda kuus, s. o. iga kuu 1. ja 15. kuupäeval.

2. Töötasu arvel avansside maksmine on lubatud ainult käitisse uuel tööle asunud töötajaile või töötaja haiguse korral väljateenitud poole kuu töötasu piirides.

Kohaliku Tööstuse Rahvakomissar J. Sauer.

439. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 72.

30. oktoobril 1940.

Soodustatud tollimäärade järgi kaupade tollimist võimaldavate tunnistuste väljaandmise korra kohta.

1. Panen Tolli põhitariifide seaduse kohaselt soodustatud tollimäärade järgi kaupade tollimist võimaldavate tunnistuste väljaandmise Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi juhtimisele kuuluvate alade ulatuses. Rahvakomissariaadi Varustuse ja Turustuse Osakonnale.

2. Väljaantavad tunnistused tulevad Varustuse ja Turustuse Osakonna poolt igakordseks aktsepteerimiseks esitada Rahanduse Rahvakomissariaadile, kes tunnistuse põhjal antavaid tollisoodustusi vaatab läbi riigi eelarve seisukohalt.

Kohaliku Tööstuse Rahvakomissar J. Sauer.

440. Suhkrumüügi normide ja suhkruhinna määruse muutmise määrus.

Antud ENSV Kaubanduse Rahvakomissari poolt 31. oktoobril 1940.

Alus: Toor- ja tarbeainetega varustamise korraldamise alal Majandusministrile volituse andmise seadus (RT 1939, 77, 614).

I.

Suhkrumüügi normide ja suhkruhinna määruse (RT 1940, 18, 137; RT 1940, 35, 297; RT 1940, 79, 756) § 1 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 1. Luban müüa suhkrut suhkru varustuskaardi kupongi nr. 17 järgi 1. novembrist kuni 1. detsembrini 1940 — 1500 g igale elanikule.

II.

Käesolev määrus jõustub arvates 1. novembrist 1940.

Kaubanduse Rahvakomissar H. Allik.

Kaubanduse Rahvakomissariaadi Varustusosakonna juhataja (allkiri).

441. Kaubanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 9.

Antud 1. novembril 1940.

1. Käsen Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva puhul 7.—9. novembril 1940 rahva toitlustamise huvides Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnavalitsuste ning kõikide maavalitsuste Kaubandusosakondadel ja Eesti Tarvitajateühisuste Keskühisuse (ETK) juhatusel teha korraldus ja hoolitseda elanikkonna korrapärase toitlustamise eest sarnaselt, et 7.—9. novembril 1940 kõik nende tegevuspiirkondades asuvad riiklikud, kooperatiivsed ja erakaubanduslikud ettevõtted oleksid avatud järgmiselt:

- a) toitainete-kauplused 7. ja 9. novembril 1940 kella 7-st kuni kella 9-ni ja 8. novembril kella 7-st kuni kella 11-ni;
- b) söögisaalid, einelauad, kohvikud ja restoranid tavalises korras, kusjuures igasuguste alkoholist jookide müük on keelatud 7. novembril kuni kella 16-ni;
- c) pagari- ja kondiitriärid, puuvilja- ja maiustusainete-kauplused ning kioskid tavalises korras.

2. Kohustan kõiki p. 1 tähendatud kaubanduslike ettevõtteid soetama elanikkonna toitlustamiseks vajalikul määral toiduainete tagavarasid.

3. Kohustan Tallinna linnavalitsuse Kaubandusosakonda kiires korras välja töötama ja kehtima panema valvekorra kaupluste tegevuse ligema korralduse vastavalt Tallinna kauplemisaja sundmääruse muutmise määruse (ENSV Teataja 1940, 29, 348) § 4 sarnaselt, et see korraldus kuuluks rakendamisele 7.—9. novembril 1940 toitainete-kaupluste osas.

4. Panen järelevalve kõigi kaubanduslike ettevõtete toitainetega küllaldase varustamise alal p. 1 tähendatud ajal vastavate linna- ja maavalitsuste Kaubandusosakondadele ja kooperatiivkaubanduse alal Eesti Tarvitajateühisuste Keskühisuse (ETK) juhatusel.

Kaubanduse Rahvakomissar H. Allik.

442. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 30. oktoobril 1940.

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse poliitharidustöö korraldamise kohta (ENSV Teataja 1940, 24, 270) § 5.

I.

§ 1. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja on Hariduse Rahvakomissariaadi Poliithariduse Osakonnale alluv riiklik asutis, kelle ülesandeks on rahva kunstilise isetegevuse edendamine ja juhtimine laiades töötava rahva hulkades sotsialismi ülesehitamise huvides, eriti meetoodilise töö teostamine rahva kunstilise isetegevuse ringides.

Selle ülesande alal Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja, tihedas koostöös Ametiühingute Keskkliiduga ja Kommunistliku Noorsoo Ühinguga ning rakendades laialdaste töötava rahva hulka isetegevust, eriti:

- 1) juhib ning edendab rahva isetegevust laulu, muusika, estraadi- ja lavakunsti, kujutava kunsti, rahvamängude ja -tantsude jne. aladel ja organiseerib Hariduse Rahvakomissariaadi juhendite alusel selleks rahvamajades, kultuurihoonetes, klubides, kaitistes, asütistes ja ühiskondlikes organisatsioonides vastavaid ringe, koore, orkestreid, truppe ja ansambleid;
- 2) korraldab suuremaid laulu ja muusika pidustusi ning isetegeva kunsti näitusi ja juhib nende ettevalmistamist ning aitab kaasa riiklike tähtpäevade ja rahvapidustuste korraldamisele, hoolitsedes nende laululise, muusikalise ja estraadilise külje eest;
- 3) annab kaasabi rahvamajade, kultuurihoonete, klubide ja punaste nurkade, aga ka koosolekute, miitingute, rongkäikude ja demonstratsioonide sisustamisele, ilustamisele ja kaunistamisele;
- 4) soetab repertuaari kunstilise isetegevuse ringidele ja Riikliku Kirjastuskeskuse kaudu teostab ning korraldab selle kirjastamist ja levitamist;
- 5) valmistab ette rahva kunstilisele isetegevusele juhtivaid kaadreid;
- 6) populariseerib ja viib töötavasse massidesse (sisult sotsialistlikku ja vormilt rahvuslikku) kunstkultuuri, äratav ning arendav neis peituvaid loomingulisi jõude ja likvideerib kapitalistliku korra pärimusi;
- 7) juhib ja teostab isetegeva teatri lavade ehitamist ja dekoratsioonide valmistamist;
- 8) organiseerib kunstilise isetegevuse alal sotsialistlikku võistlust ja hoolitseb üldiselt rahva kunsti-kultuurilise taseme tõstmise eest rahva isetegevuse ning kollektiivsete töövormide kaudu.

§ 2. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja tegevust juhib juhataja, kelle juures tegutseb nõuandva organina kolleegium.

Keskmaja tegevuse juhtimise ja töökorralduse ligemaid aluseid määrava kodukorra, tegevuskavad, eelarved ja aruanded, kolleegiumi liikmed, juhtiva koosseisu ja sellesse koosseisu kuuluvate teenijate palganormid kinnitab Hariduse Rahvakomissar.

§ 3. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja juures tegutsevad:

- 1) raamatukogu — näidendite, nootide, käsiraamatute ja muu erialase kirjanduse laenutamiseks kunstilise isetegevuse ringidele ja kaadritele;
- 2) lavatarvete ladu — kostüümide, parukate ja muude lavatarvete laenutamiseks rahva kunstilise isetegevuse ringidele;
- 3) vajaduse järgi lava- ja dekoratsioonimaterjalide laod, töökojad, ateljeed jne.

Nende ettevõtete kodukorrad, raamatukogu ja lavatarvete lao kasutamise ja lavade ehitamise ning dekoratsioonide valmistamise tingimused kinnitab Hariduse Rahvakomissar.

§ 4. Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja juures tegutseb selle erisektorina Rahvamuusika Liit, kes teostab Keskmaja ülesandeid laulu, muusika, rahvalaulu ja rahvatantsu aladel ning kes ühendab ja koordineerib vastavate ringide, kooride ja orkestrite tegevust.

Rahvamuusika Liit teostab eriti ja korraldab eeskujulikku näitlikku tööd laulu ja muusika aladel, milleks tal on eeskujulikud koorid (sega-, mees- ja lastekoorid), orkestrid (puhk-, keelpillide ja sümfoniaorkestrid), rahvalaulude ja rahvatantsude ansamblid, parimate solistide kaader jne.

Rahvamuusika Liidu esimees on ühtlasi Rahva Kunstilise Isetegevuse Keskmaja juhataja asetäitja.

§ 5. Rahvamuusika Liidu tegevust juhib ja korraldab juhataja, kelle juures tegutseb nõuandva organina kolleegium. Viimase ülesandeks on repertuaari ja metoodiliste küsimuste arutamine ning ettevalmistamine.

Rahvamuusika Liidu juhataja ja kolleegiumi liikmed määrab ja nende lähemaid ülesandeid ja töökorraldust määrava kodukorra kinnitab Hariduse Rahvakomissar.

§ 6. Senine Eesti Töölistemuusika Liit korraldatakse ümber Rahvamuusika Liiduks, kuna senised Tallinna, Tartu ja Pärnu Töölistemuusika Ühingud korraldatakse ümber muusikaklubideks või muusika sektsioonideks kohalike rahvamajade või klubide juurde. Ümberkorraldatavate organisatsioonide varad, õigused ja kohused lähevad vastavalt üle nende õigusjärglastele.

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Poliitharidustöö Osakonna juhataja A. P i i l m a n n.

III.

443. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 150.

31. oktoobril 1940.

Direktorite ja direktori kohustetäitja nimetamise kohta.

Nimetan, arvates 31. oktoobrist 1940:

Nats. Graudin, K. malmi- ja vasevalamise vabriku direktoriks — Arnold Loomus'e,

Nats. „Kemaks“ a.-s. direktoriks — Aleksander Trubetskoi,

Nats. a.-s. Siegel direktori kohustetäitjaks — Paul Pastak'i,

Nats. „Eesti Aga“ a.-s. direktoriks — Jaak Kamberg'i,

Nats. Vennad Kimberg a.-s. direktoriks — Edgar Seppa,

Nats. Mattiesen, o.-ü. trükikoja direktoriks — Elmar Andree,

Nats. Mattiesen, o.-ü. trükikoja direktori juhtimisele allutada nats. „Loodus“ trükilaotööstus,

Nats. „Postimees“ trükikoja, köitekoja ja klišeetööstuse direktoriks — Peeter Lukki,

Nats. „Postimees“ trükikoja, köitekoja ja klišeetööstuse direktori juhtimisele allutada: nats. „Maret“ — trükikoda, nats. Süüden, A. — trükikoda, nats. Jäger, V. — tsinkograafia, nats. Hermann, M. — trükikoda, nats. Roose, L. — trükikoda, nats. „Teadus“ — trükikoda, nats. Jaik, Ad. — Tartu linear. ja trükikoda, nats. Kokla, N. — trükikoda, nats. Sarap — köitekoda, nats. „Tungal“ — trükikoda.

Nats. o.-ü. „Täht“ trükikoja direktoriks — Valter Juht'i,

Nats. „Noor-Eesti“ o.-ü. trükikoja direktoriks — Irene Viese,

Nats. „Noor-Eesti“ o.-ü. trükikoja direktori juhtimisele allutada: nats. „Eesti Kirjanduse Selts'i“ trükikoda, nats. Roht, G. — trüki- ja köitekoda,

Nats. Mällo, J. ja Pojad trüki-, köite- ja klišeetööstuse direktoriks — Georg Lind'i,

Nats. Mällo, J. ja Pojad trüki-, köite- ja klišeetööstuse direktori juhtimisele allutada: nats. „Unger“ — köitekoda, nats. „Selmanovitš“ — trükikoda, nats. „Trükk ja Kirjastus“ — trükikoda,

Nats. Vill a.-s. Narva riidevabriku direktoriks — Valentin Volkov'i,

Nats. Narva Kalevi Manuf. vabriku direktoriks — Nikolai Makarov'i.

Kergetööstuse Rahvakomissari II as. N. Tihanova-Veimer.

Lisa Eesti NSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi
seadluse juurde Eesti Nõukogude Sotsialistliku
Vabariigi riigivapi kuju kinnitamise kohta.

Eesti NSV riigivapp